

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/77/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1421201111
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Majerský
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1421201111.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Majerského a sudkýň JUDr. Ivany Štíftovej a Mgr. Daniely Drnákovej, v spore žalobcu: F. K., J. XX.X.XXXX, Č. XXXX/X, N., zastúpeného: AdvokAAat advokátska kancelária s.r.o., Pri Habánskom mlyne 16, Bratislava, IČO: 52 998 215, proti žalovaným: X/ F. H. V., J. XX.X.XXXX, N. I. XXXX/XX, G., zastúpenému: SCHUBERT & partners, s.r.o., Vansovej 2, Bratislava, IČO: 34 117 709, X/ Z. N. N., U., J. XX.X.XXXX, V. XXXX/XXA, G., o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 9C/20/2021-270, zo dňa 31.10.2022, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách potvrdzuje.
- II. Žalovanému 1/ priznáva proti žalobcovi plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu proti žalovanému 1/ zamietol (výrok I.), žalovanému 1/ priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok II.), konanie proti žalovanému 2/ zastavil (výrok III.) a žalovanému 2/ proti žalobcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok IV.).

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 22.4.2021, doplnenou podaním zo dňa 23.12.2021 domáhal určenia, že zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 29.4.2020 je neplatná a neúčinná z dôvodu neexistencie dlhu, resp. z dôvodu neexistencie predmetu zmluvy. Žalobu odôvodnil tým, spoločnosť SolarLand1, s. r. o. postúpila neexistujúcu pohľadávku voči žalobcovi a to údajnú sumu 10.000 eur, na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 29.4.2020 na žalovaného 1/. Argumentoval neexistenciou údajného dlhu 10.000 eur s tým, že predmetná suma je neoddeliteľnou súčasťou pôžičky v sume 1.500.000 eur, poskytnutej mu na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 27.6.2013 spoločnosťou SolarLand1, s. r. o. ako veriteľom, pričom celú pôžičku vo výške 1.500.000 eur vložil do obchodnej spoločnosti ROMAG spol. s r.o., (v súčasnosti INGEMAR s.r.o.). Požadovanie sumy 10.000 eur považoval až za vydieranie a dôvodil, že žalovaný 1/ zapríčinil, že na základe neexistujúceho dlhu je voči žalobcovi neoprávnene a nezákonne vedené exekučné konanie, v ktorom pôvodná pohľadávka vo výške 10.000 eur enormne narastá. Bol názoru, že zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 29.4.2020 je nepravdivá, neoprávnená a nezákonná, tak ako aj vytvorenie neexistujúceho dlhu a v skutočnosti neexistujúcej sumy 10.000 eur. Mal za to, že ide o vopred naplánované vydieranie jeho osoby, za účasti rôznych subjektov, spoločne aj s exekútorským úradom. Dodal, že poskytnutie sumy 1.500.000 eur na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 27.6.2013 bolo podmienené tým, že celú sumu vloží do obchodnej spoločnosti INGEMAR s.r.o. (predtým ROMAG spol. s r.o.), čo aj uskutočnil.

3. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozsudku (§ 393 ods. 2 C. s. p.), súd prvej inštancie vo vzťahu k skutkovému stavu zistil, že podľa zmluvy o pôžičke zo dňa 27.6.2013 uzavretej medzi spoločnosťou SolarLand1, s. r. o. ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom, spoločnosť SolarLand1, s. r. o. poskytla žalobcovi pôžičku vo výške 1.500.000 eur, ktorú sa žalobca zaviazal vrátiť najneskôr do 31.12.2013. V Článku IV bod 9 (bod 4.9 - poznámka odvolacieho súdu) žalobca prehlásil, že si finančné prostriedky požičiava za účelom podnikania. V notárskej zápisnici zo dňa 11.7.2013, spisanej pod č. N 470/2013, NZ 23489/2013, NCRIs 23972/2013 na notárskom úrade JUDr. Miriam Hronekovej, žalobca ako povinná osoba uznal svoj záväzok voči oprávnenej spoločnosti SolarLand1, s. r. o. čo do dôvodu a výšky a súhlasil s tým, aby notárska zápisnica bola vykonateľným exekučným titulom. Následným dodatkom k zmluve o pôžičke zo dňa 30.9.2015, sa žalobca zaviazal spoločnosti SolarLand1, s. r. o. zaplatiť pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy o pôžičke zo dňa 27.6.2013, vo výške 10.000 eur vrátane príslušenstva, do 30.4.2016.

4. Z uznesenia Okresného súdu Bratislava III č. k. 48Er/781/2017-99, zo dňa 12.6.2019 vyplynulo, že v exekučnej veci oprávneného SolarLand1, s. r. o. proti povinnému Igor Podmanický, súd námietky povinného proti exekúcii zamietol.

5. Podľa zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 29.4.2020, spoločnosť SolarLand1, s. r. o. (ako postupca) postúpila F. H. V. (ako postupníkovi) pohľadávku voči F. K.É. vo výške 10.000 eur s príslušenstvom, vyplývajúcu zo zmluvy o pôžičke, ktorú uzavrel postupca ako veriteľ a dlžník dňa 27.6.2013, pričom pohľadávka pozostávala z časti istiny pôžičky, ktorú postupca ako veriteľ poskytol dlžníkovi vo výške 1.500.000 eur a z príslušenstva k nej prislúchajúceho.

6. Ďalej zistil, že Okresný súd Bratislava I v právnej veci žalobcu Igor Podmanický proti žalovanému SolarLand1, s. r. o. rozsudkom č. k. 12C/10/2017-35, zo dňa 17.1.2018 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že uznanie dlhu urobené žalovaným vo forme notárskej zápisnice zo dňa 11.7.2013, č. N 470/2013, NZ 23489/2013, NCRIs 23972/2013, vyhotovenej notárkou JUDr. Miriam Hrotekovou, je voči žalovanému ako veriteľovi neplatné.

7. Súd prvej inštancie ozrejmil, že postúpenie pohľadávky je všeobecný inštitút záväzkového práva, týkajúci sa zmeny v osobe účastníka záväzkovo-právneho vzťahu na strane veriteľa a je upravený v Občianskom zákonníku v § 524 a nasl. Pohľadávku možno postúpiť písomnou zmluvou, na základe ktorej namiesto doterajšieho veriteľa (postupcu) nastúpi do trvajúceho záväzku nový veriteľ (postupník). Podmienkou platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky (okrem iných) je spôsobilý predmet postúpenia, teda aby išlo o postúpiteľnú pohľadávku, aby bolo zrejmé o akú pohľadávku sa jedná a aby žalovaný bol o postúpení pohľadávky informovaný.

8. Ďalej objasnil, že podľa § 137 písm. c) C. s. p. sa žalobou sa možno domáhať rozhodnutia „o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu“. Podľa § 137 písm. d) C. s. p. sa žalobou možno domáhať rozhodnutia o „určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.“ Podľa dôvodovej správy bolo záujmom zákonodarcu pri tomto rozdelení vylúčiť „vylúčiť“ všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti/platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a mŕňajú sa účelu žaloby určovacej. Inými slovami, zámerom zákonodarcu bolo podľa písm. c) pripustiť len žaloby o určenie „práva“, teda napr. vlastníckeho práva k veci, nie však právnej skutočnosti, teda napr. neplatnosti zmluvy. Žaloby o určenie právnej skutočnosti sú prípustné len vtedy, ak ich pripúšťa osobitný predpis, napr. určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru podľa Zákonníka práce, výpovede nájmu bytu podľa Občianskeho zákonníka, uznesenia valného zhromaždenia podľa Obchodného zákonníka, alebo dobrovoľnej dražby podľa zákona o dobrovoľných dražbách. V iných prípadoch sú žaloby o určenie platnosti, resp. neplatnosti neprípustné, teda nie je možné žalovať neplatnosť právnych úkonov, ak to nevyplýva z osobitného predpisu. Sumarizujúc uviedol, že žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky ako žaloba o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) C. s. p. nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu a preto nie je možné od účinnosti C. s. p. takejto žalobe vyhovieť.

9. Záverom dodal, že aj z konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu SR vyplýva, že dlžník nemôže byť úspešný v konaní o žalobe o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, pretože jeho

postavenie sa postúpením pohľadávky a zmenou veriteľa nemení. Pri postúpení pohľadávky totiž dochádza k zmene veriteľa bez toho, aby sa súčasne zmenil obsah doterajšieho záväzkového vzťahu, preto nie je dlžník oprávnený právne účinným spôsobom zasahovať do právneho pomeru medzi postupcom a postupníkom, predovšetkým nie je oprávnený skúmať platnosť právneho titulu medzi nimi. Dôvodil, že rozhodnutie v danej veci nie je ani spôsobilé ovplyvniť právne postavenie dlžníka, keďže dlh žalobcu existuje, nakoľko žalobca dlh uznal v notárskej zápisnici slúžiacej ako exekučný titul. Pohľadávka bola postúpená na žalovaného 1/ v súlade so zákonom a právne postavenie žalobcu sa navrhovaným určením nijako nezmení. Doplnil, že aj v prípade určenia, že predmetná zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná, nemalo by takéto rozhodnutie súdu vplyv na už prebiehajúce exekučné konanie, keď žalobca nie je povinným subjektom v exekučnom konaní na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 29.4.2020, ale na základe notárskej zápisnice zo dňa 11.7.2013, č. N 470/2013, NZ 23489/2013, NCRIs 23972/2013. Poznamenal tiež, že nemohol nárok žalobcu posudzovať ani podľa iného ustanovenia Občianskeho zákonníka, keď pre takýto postup neboli splnené procesné podmienky. Ďalšie argumenty žalobcu považoval súd prvej inštancie pre rozhodnutie za nerozhodné, bez potreby sa s nimi osobitne zaoberať.

10. Na uvedenom základe za použitia § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 137 písm. c), písm. d) C. s. p.; súd prvej inštancie žalobu proti žalovanému 1/ zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C. s. p. a keďže žalovaný 1/ bol v konaní úspešný, priznal mu nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške trov rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

11. Vzhľadom na dispozičný úkon žalobcu, ktorým v priebehu konania (podaním zo dňa 11.10.2022, pozn. odvolacieho súdu) vzal žalobu voči žalovanému 2/ späť, súd prvej inštancie za použitia § 144, § 145 a § 146 ods. 1 C. s. p. konanie v tejto časti zastavil. Pri rozhodovaní o trovách konania s poukazom na § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p. posudzoval procesnú zodpovednosť strán sporu na zastavení konania, keď žalobca vzal žalobu voči žalovanému 2/ späť nakoľko uvážil, že žalovaný 2/ nie je v spore pasívne vecne legitimovaný. Procesne teda žalobca zavinil zastavenie konania voči žalovanému 2/, ktorý by tak mal právo na náhradu trov konania, avšak súd prvej inštancie žalovanému 2/ náhradu trov konania nepriznal, keďže ich náhradu výslovne nežiadal.

12. Proti výroku, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu proti žalovanému 1/ a proti súvisiacemu výroku o trovách (výroky I. a II. rozsudku) podal odvolanie žalobca a žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C. s. p.) bola námietka, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. Namietal, že napadnuté rozhodnutie trpí skutkovými vadami, keďže nebolo správne vyhodnotené vykonanie dôkazov. Dôvodil, že žalobu podával ako spotrebiteľ a súd prvej inštancie sa touto otázkou vôbec nezaoberal a nevzal do úvahy tvrdenia obsiahnuté v poslednom písomnom vyjadrení zo dňa 11.10.2022. Zdôraznil, že v spore sa domáhal preskúmania zmluvy o pôžičke a jej označenia za spotrebiteľskú zmluvu, čím sa však súd prvej inštancie vôbec nezaoberal. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie o nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení a zotrval na tom, že naliehavý právny záujem spočíva hlavne v tom, že na základe neplatných ustanovení zmluvy o pôžičke a samotných postúpení sa voči žalobcovi vedú exekučné konania, ktoré sa voči nemu nemajú viesť, pretože samotný exekučný titul je neplatný. Mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil platnosť a účinnosť postúpenia pohľadávky. Poukázal na § 59a ods. 1 až ods. 5 Obchodného zákonníka v znení do 31.12.2015 a od 1.1.2016 a tiež na to, ktoré subjekty boli spoločníkmi, štatutárom a prokuristom spoločnosti SolarLand1, s. r. o., IČO: 44 453 035, spoločníkmi a štatutármi spoločnosti Elisson, s. r. o., IČO: 36 791 407 a štatutárnymi orgánmi spoločnosti Portofino Holding, a.s., IČO: 35 828 731 a argumentoval, že z uvedeného vyplýva, že žalovaní boli vzájomne previazaní a vystupujú v spoločnostiach ako zakladatelia, spoločníci alebo sú osobami, ktoré sú blízke zakladateľom alebo

spoločníkom spoločností alebo ktoré sú ovládajúcimi osobami alebo ovládanými osobami zakladateľov alebo spoločníkov spoločností.

14. Ďalej uviedol, že dňa 27.6.2013 uzavrel so spoločnosťou SolarLand1, s. r. o. zmluvu o pôžičke vo výške 1.500.000 eur. Následne dňa 1.7.2013 bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávky medzi SolarLand1, s. r. o. ako postupcom a Elisson, s. r. o. ako postupníkom, na základe ktorej bola časť pohľadávky vo výške 1.490.000 eur zo zmluvy o pôžičke postúpená na Elisson, s. r. o.. Dal do pozornosti, že zmluva o postúpení pohľadávky je zmluvou, na základe ktorej spoločnosť nadobúda majetok a tým, že sa jednalo o spriaznené osoby, tak na účinné postúpenie pohľadávky musela byť hodnota predmetu zmluvy určená znaleckým posudkom a uložená spolu so znaleckým posudkom v zbierke listín, avšak podľa dostupných údajov tieto podmienky neboli splnené, teda nebol dodržaný postup podľa § 59a Obchodného zákonníka. Z uvedeného dôvodu bol názoru, že zmluva o postúpení pohľadávky medzi SolarLand1, s. r. o. a Elisson, s. r. o. je neúčinná a spoločnosť Elisson, s. r. o. sa nikdy nestala vlastníkom danej pohľadávky.

15. Argumentoval tiež, že dňa 26.8.2016 bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávky medzi Elisson, s. r. o. ako postupcom a Portofino Holding, a.s. ako postupníkom, na pohľadávku vo výške 2.000.000 eur zo zmluvy o pôžičke, pričom bol názoru, že Elisson, s. r. o. sa nikdy nestala vlastníkom pohľadávky zo zmluvy o pôžičke, a teda nemohla ďalej túto pohľadávku postupovať. Dodal, že ak by aj postúpenie na Elisson, s. r. o. bolo v súlade so zákonom, tak zmluva o postúpení pohľadávky je zmluvou, na základe ktorej spoločnosť nadobúda majetok a tým, že sa jednalo o spriaznené osoby, musel byť dodržaný postup podľa § 59a Obchodného zákonníka, ktorý však dodržaný nebol, nakoľko hodnota predmetu zmluvy nebola určená znaleckým posudkom, preto mal za to, že zmluva o postúpení pohľadávky medzi Elisson, s. r. o. ako postupcom a Portofino Holding, a.s., ako postupníkom je neúčinná. Doplnil, že dňa 29.4.2020 bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávky medzi SolarLand1, s. r. o., ako postupcom a Ing. Karolom Rumanom, ako postupníkom, na základe ktorej mala SolarLand1, s. r. o. postúpiť pohľadávku vo výške 10.000 eur zo zmluvy o pôžičke, pričom mal za to, že aj uvedená zmluva je neúčinná z rovnakého dôvodu ako zmluva medzi Elisson, s. r. o. a Portofino Holding, a.s. Sumarizujúc uvedené mal za to, že nikdy neprišlo k platnému a účinnému postúpeniu pohľadávky na ďalšie osoby a samotná pohľadávka zo zmluvy o pôžičke zostala v spoločnosti SolarLand1, s. r. o., s čím sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal. Uviedol tiež, že súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal s jeho argumentami, keď tieto v odseku 22 napadnutého rozhodnutia označil za nepodstatné pre rozhodnutie. Takýto postup považoval za rozporný so zákonom, nakoľko ak aj súd prvej inštancie nejaké argumenty vyhodnotil ako irelevantné pre rozhodnutie, bol povinný ich v rozsudku konkrétne špecifikovať. Bol názoru, že súd prvej inštancie svojím postupom zasiahol do jeho práva na spravodlivý súdny proces. Dôvodil, že konanie súdu prvej inštancie spočíva v chybnom postupe pri dokazovaní, pretože neboli vykonané podstatné dôkazy, ktoré navrhoval, keď súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil, že ako žalobca nemá v spore naliehavý právny záujem. Nesprávne právne posúdenie videl v tom, že žaloba bola zamietnutá a namietal tiež, že napadnuté rozhodnutie trpí skutkovými vadami, pretože bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ. Zdôraznil, že súd jednoznačne pochybí, ak zamietne návrh na vykonanie dôkazu, ktorý je spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia a ktorého vykonanie je prípustné, pretože takýmto postupom sťažuje dôkaznú pozíciu strany sporu (v tomto prípade žalobcu), čo môže nespravodlivo rezultovať v neunesení jej dôkazného bremena a neodôvodnene sa vzdávať od želanej a možnej miery zistenia skutkového stavu. Záverom uviedol, že počas konania preukázal svoj naliehavý právny záujem a súd prvej inštancie mal v konaní pokračovať a vykonávať dôkazy, ktoré navrhol. Dodal, že odvolaním napáda aj výrok o trovách, nakoľko je názoru, že mal byť v konaní úspešný, preto mala byť náhrada trov konania byť priznaná žalobcovi.

16. Žalovaný 1/ sa vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu plne stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na podaní žaloby v zmysle § 137 písm. c) C. s. p. a dodal, že súd je povinný existenciu naliehavého právneho záujmu skúmať, k čomu poukázal na právne závery obsiahnuté v uznesení Ústavného súdu SR zo dňa 6.10.2017, č. k. II.ÚS 590/2017-19, ako aj v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/56/2009 a sp. zn. 5Cdo/31/2011. Zdôraznil, že postavenie žalobcu ako dlžníka vo vzťahu k žalovanému 1/ nie je sporné ani neisté, ale je nespochybniteľné a potvrdené notárskou zápisnicou N 470/2013, NZ 23489/2013, zo dňa 11.7.2013 (exekučným titulom) a právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č. k. 12C/10/2017-35, zo dňa 17.1.2018, ktorým súd potvrdil, že uznanie dlhu zo strany žalobcu urobené

v notárskej zápisnici je platné. Argumentoval, že rozhodnutie súdu o tom, že zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná, by nemalo vplyv na postavenie žalobcu ako dlžníka, pretože jeho dlžnícke postavenie vyplýva z notárskej zápisnice ako exekučného titulu, k čomu dal do pozornosti uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3ECdo/154/2013 a sp. zn. 3Cdo/63/2009. Stotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že naliehavý právny záujem žalobcu na podaní žaloby podľa § 137 písm. c) C. s. p. neexistuje, resp. žalobca ho nepreukázal a zmluva o postúpení pohľadávky nie je v zmysle § 137 písm. d) C. s. p. právnou skutočnosťou, ktorú je potrebné určiť podľa osobitného predpisu.

17. Odmietol tvrdenia žalobcu o neplatnosti exekučného titulu a vo vzťahu k návrhu žalobcu na preskúmanie zmluvy o pôžičke a jej označenia ako spotrebiteľskej zmluvy uviedol, že predmetom sporu nie je zmluva o pôžičke, ale platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, preto súd prvej inštancie nemal dôvod skúmať zmluvu o pôžičke zo dňa 27.6.2013 ani to, či ju možno považovať za spotrebiteľskú zmluvu, keďže vzhľadom na dôvody zamietnutia žaloby nemal potrebu osobitne sa zaoberať ďalšími dôkazmi. Navyše doplnil, že skúmanie zmluvy o pôžičke a jej prípadné označenie za spotrebiteľskú zmluvu by nemalo vplyv na postavenie žalobcu ako dlžníka, pretože jeho dlžnícke postavenie vyplýva z notárskej zápisnice ako exekučného titulu, pričom samotná zmluva o postúpení pohľadávky má všetky náležitosti platného právneho úkonu a neexistuje žiadny právny dôvod, pre ktorý by mala byť vyhlásená za neplatnú a neúčinnú.

18. K argumentácii žalobcu o neplatnom a neúčinnom postúpení pohľadávky zo zmluvy o pôžičke na žalovaného 1/ uviedol, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal tieto svoje tvrdenia. Dôvodil, že podmienky uvedené v § 59a Obchodného zákonníka treba posudzovať na strane obchodnej spoločnosti, ktorá nadobúda majetok a skúma sa, či zmluva bola uzavretá so zakladateľom alebo spoločníkom spoločnosti, ktorá nadobúda majetok alebo či sa zmluva uzatvára s osobami, ktoré sú blízke zakladateľom alebo spoločníkom spoločnosti, ktorá nadobúda majetok (pričom blízku osobu definuje § 116 Občianskeho zákonníka) alebo sú ovládajúcimi alebo ovládanými osobami zakladateľov alebo spoločníkov spoločnosti, ktorá nadobúda majetok, preto je irelevantný údaj o tom, kto je štatutárnym orgánom spoločnosti, ktorá nadobúda alebo prevádza majetok. V súvislosti so zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 1.7.2013 medzi SolarLand1, s. r. o. (postupca) a Elisson, s. r. o. (postupník) ozrejmil, že SolarLand1, s. r. o. nebola k dátumu uzavretia zmluvy vo vzťahu k Elisson, s. r. o. ani jej zakladateľom, ani spoločníkom, ani blízkou osobou a nebola ani ovládanou alebo ovládajúcou osobou zakladateľov alebo spoločníkov Elisson, s. r. o. a uzavretím predmetnej zmluvy nebol porušený § 59a Obchodného zákonníka. Taktiež vo vzťahu k zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 26.8.2016 medzi Elisson, s. r. o. (postupca) a žalovaným 2/ (postupník), nebola Elisson, s. r. o. k dátumu uzavretia zmluvy vo vzťahu k žalovanému 2/ ani jeho zakladateľom, ani spoločníkom, ani blízkou osobou a nebola ani ovládanou alebo ovládajúcou osobou zakladateľov alebo spoločníkov žalovaného 2/. Zároveň dal do pozornosti, že pri zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 29.4.2020 medzi SolarLand1, s. r. o. (postupca) a žalovaným 1/ (postupník) nemohlo dôjsť k porušeniu § 59a Obchodného zákonníka, keďže nadobudol pohľadávku ako fyzická osoba.

19. Žalobca v odvolacej replike nesúhlasil s tvrdením žalovaného 1/ o nepreukázaní naliehavého právneho záujmu. Dôvodil, že žalobu na ochranu svojich práv musel podať, nakoľko kým súd nerozhodne, že postúpenie bolo neplatné, bude sa voči nemu viesť exekučné konanie na základe neplatného exekučného titulu, čím aj osvedčuje svoj naliehavý právny záujem. Doplnil, že súd prvej inštancie ani žalovaný 1/ nereflektovali na fakt, že vo svojom podaní zo dňa 11.10.2022 zmenil petiu žaloby na určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 29.4.2020. Dal do pozornosti, že jeho naliehavý právny záujem spočíva hlavne v tom, že zmluvu o pôžičke zo dňa 27.6.2013 považuje za spotrebiteľskú a v takom prípade by obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by ju zneplatňovali. Na základe tejto zmluvy boli urobené ďalšie právne úkony, ktoré žalobcu ukrátili na právach spotrebiteľa. Bol názoru, že zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 29.4.2020 je neplatná aj z dôvodu, že pohľadávka, ktorá vznikla na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 27.6.2013 a ktorej vlastníkom bola SolarLand1, s. r. o., nebola nikdy postúpená/prevedená zákonným spôsobom, pretože nebolo postupované podľa § 59 a ods. 1 až ods. 5 Obchodného zákonníka v znení do 31.12.2015. Poukázal na to, že na ochranu svojich práv musel podať predmetnú žalobu, pretože inak hrozí, že sa voči jeho osobe bude viesť exekučné konanie na základe neúčinne postúpenej pohľadávky, keď mal za to, že vlastníkom pohľadávky, ktorá vznikla na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 27.6.2013 je SolarLand1, s. r. o. a nie žalovaný 1/.

20. Odmietol tvrdenie žalovaného 1/, že jeho postavenie ako dlžníka nie je sporné ani neisté práve preto, že žalovaný 1/ sa nikdy nestal vlastníkom pohľadávky voči žalobcovi a to kvôli nedodržaniu zákonného postupu. Dodal, že naliehavý právny záujem spočíva aj v tom, že žalovaný 1/ tvrdí, že je nespochybniteľným vlastníkom pohľadávky voči žalobcovi, ale sú veľké pochybnosti o právnom postavení žalovaného 1/ ako veriteľa, preto žiadal, aby mu súd v konaní poskytol jednoznačný právny záver o tom, či je žalovaný 1/ vlastníkom uvedenej pohľadávky alebo nie, pretože pokiaľ by súd rozhodol, že zmluva o postúpení pohľadávky na žalovaného 1/ je neplatná, nemohol by žalovaný 1/ proti nemu viesť exekučné konanie. Nesúhlasil ani s tvrdením žalovaného 1/, že rozhodnutie o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky by nemalo vplyv na postavenie žalobcu ako dlžníka, keď jeho dlžnícke postavenie vyplýva z notárskej zápisnice a to z dôvodu, že žiadal, aby ako prejudiciálnu otázku súd vyriešil, či je zmluva o pôžičke spotrebiteľskou zmluvou, keďže ak by bola spotrebiteľskou, bezúročnou a bezpoplatkovou a žalobca by mal postavenie spotrebiteľa, tak by jeho dlh voči pôvodnému veriteľovi (SolarLand1, s. r. o.) v tejto dobe už neexistoval, pretože by bol celý zaplatený. Dal do pozornosti, že jeho dlh nevznikol na základe notárskej zápisnice, ale na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 27.6.2013, takže notárska zápisnica nevytvára žiadne ďalšie práva alebo povinnosti, ale iba osvedčovala určitú skutočnosť. Rozporoval aj tvrdenie žalovaného 1/ o neunesení dôkazného bremena s odvolaním sa na § 59a Obchodného zákonníka, nakoľko poukázal na obchodný register, ktorý ako verejný register preukazuje jeho tvrdenia, pričom v odvolaní uviedol a označil osoby, ktoré sú vzájomne prepojené, čo žalovaný 1/ ničím nevyvrátil. Nesúhlasil ani s argumentáciou žalovaného 1/, že v čase postúpenia pohľadávok neboli osoby vzájomne previazané, pretože v čase postúpenia pohľadávky (dňa 26.8.2016) z Elisson, s. r. o. na žalovaného 1/, bol žalovaný 1/ konateľom Elisson, s. r. o. a Portofino Holding, a.s. bola v tom čase jej spoločníkom.

21. Žalovaný 1/ v odvolacej duplike vo vzťahu k argumentácii žalobcu o existencii jeho naliehavého právneho záujmu na podaní žaloby poukázal na to, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý vedie exekučné konanie EX 8964/2017 na majetok žalobcu v prospech žalovaného 1/ na základe exekučného titulu, ktorým je Notárska zápisnica N 470/2013, zo dňa 11.7.2013, v ktorej žalobca súhlasil, aby táto notárska zápisnica bola vykonateľným exekučným titulom, a to na všetok majetok osoby povinnej, a teda zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 29.4.2020, ktorej neplatnosti sa žalobca žalobou domáha, nie je exekučným titulom. Dodal, že uznanie dlhu žalobcom v predmetnej Notárskej zápisnici je platným právnym úkonom, ako to potvrdil aj právoplatný rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 12C/10/2021-35, zo dňa 17.10.2018. Za nepravdivé označil tvrdenia žalobcu o tom, že sa nikdy nestal vlastníkom pohľadávky voči žalobcovi pre nedodržanie zákonného postupu a uviedol, že zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 29.4.2020 spĺňa všetky náležitosti platného právneho úkonu a pri prevode pohľadávky nebol porušený § 59a Obchodného zákonníka, pričom žalobca nepreukázal opak. Bol názoru, že o jeho právnom postavení ako veriteľa voči žalobcovi nie sú žiadne pochybnosti, pretože (i) dlh žalobcu voči žalovanému 1/ existuje a svoje postavenie veriteľa voči žalobcovi nadobudol na základe platnej a účinnej zmluvy o postúpení pohľadávky v súlade so zákonom, (ii) že žalobca uznal svoj dlh vyplývajúci zo zmluvy o pôžičke v uvedenej Notárskej zápisnici, ktorá je platným exekučným titulom, (iii) že zmluva o pôžičke zo dňa 27.6.2013 nie je spotrebiteľskou zmluvou a navyiac (iv) ani prípadné posúdenie tejto zmluvy ako spotrebiteľskej by nemalo vplyv na dlžnícke postavenie žalobcu, ktoré je dané Notárskou zápisnicou N 470/2013, zo dňa 11.7.2013. Zhrnul, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na podaní žaloby v zmysle § 137 písm. c) C. s. p. a teda súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správny skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil.

22. Bez výzvy na vyjadrenie sa žalobca k odvolacej duplike uviedol, že žalovaný 1/ odvodzuje svoj právny titul a jeho nespochybniteľnosť od notárskej zápisnice zo dňa 11.7.2013, avšak mal za to, že súd sa bude musieť vysporiadať aj s prejudiciálnou otázkou, či je táto notárska zápisnica platným alebo neplatným právnym úkonom, pričom bol názoru, že nejde o platný právny úkon, lebo nie je založená na hmotnom práve. Dal do pozornosti, že v notárskej zápisnici vyhlásil, že dňa 27.6.2013 uzatvoril s veriteľom SolarLand1, s. r. o. zmluvu o pôžičke, v zmysle ktorej sa zaviazal vrátiť (veriteľovi) SolarLand1, s. r. o. pôžičku vo výške 1.500.000 eur a zaplatiť dohodnuté úroky. Neplatnosť notárskej zápisnice videl v tom, že dňa 1.7.2013 bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávky medzi SolarLand1, s. r. o. ako postupcom a Elisson, s. r. o. ako postupníkom, na základe ktorej bola časť pohľadávky vo výške 1.490.000 eur zo zmluvy o pôžičke postúpená na Elisson, s. r. o., teda v čase vyhotovenia notárskej zápisnice (dňa 11.7.2013) už SolarLand1, s. r. o. nebola vlastníkom predmetnej pohľadávky, a preto sa nemohol zaviazat' tejto spoločnosti ako veriteľovi zo zmluvy o pôžičke zo dňa 27.6.2013. Namietal aj denný úrok z omeškania vo výške 0,15 % za sumy zodpovedajúcej nesplatenej časti pôžičky

ako rozporný so zákonom, pretože v takom prípade by bol ročný úrok z omeškania z dlžnej sumy vo výške 54,75 %, avšak sadzba zákonných úrokov z omeškania je stanovená podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. a v roku 2013 bola vo výške 5,75 %, preto aj z tohto dôvodu bol názoru, že notárska zápisnica zo dňa 11.7.2013 je neplatným právnym úkonom, pričom dodal, že predmetná zápisnica odporuje aj dobrým mravom. K vyjadreniu pripojil odpis notárskej zápisnice N 470/2013, NZ 23489/2013, NCRI 23972/2013.

23. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 C. s. p.) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C. s. p., keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 C. s. p.). Rozsudok verejne vyhlásil dňa 30.7.2024 (§ 387 ods. 1, § 219 ods. 3 C. s. p.).

24. Žalobca sa v konaní domáhal určenia, že zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 29.4.2020 je neplatná a neúčinná.

25. V súvislosti s námietkou žalobcu o preukázaní naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení neplatnosti dotknutej zmluvy odvolací súd v zhode s ustálenou praxou najvyšších súdnych autorít (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.10.2022, sp. zn. 1Obdo/51/2021, publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 1/2023 pod č. 1) konštatuje, že žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky je žalobou o určenie právnej skutočnosti podľa § 137

písm. d) C. s. p., ktorej prípustnosť je podmienená existenciou osobitného predpisu oprávňujúceho určenú osobu podať týmto predpisom špecifikovanú určovaciu žalobu, nie je teda podmienená preukázaním naliehavého právneho záujmu, ktorý je procesnou podmienkou prípustnosti žaloby na určenie, či tu právo je alebo nie je v zmysle § 137 písm. c) C. s. p..

26. Pretože ustanovenie § 137 C. s. p. je procesnoprávnej povahy, týka sa procesnej prípustnosti tam uvedených žalôb a tým súčasne vytvára procesnú podmienku konania vedúcu k možnosti vecného prejednávania žaloby, ktorú je súd povinný skúmať ex offio počas celého konania, odvolací súd v zhode so závermi súdu prvej inštancie (odsek 20 rozsudku) konštatuje, že pokiaľ sa žalobca domáha určenia neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, nie je podmienka prípustnosti podanej žaloby splnená, keďže oprávnenie na podanie žaloby o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu, pričom ani sám žalobca neuviedol a ani z obsahu spisu nevyplýva, z ktorého právneho predpisu takéto oprávnenie odvodzuje.

27. K argumentácii žalobcu o spotrebiteľskom charaktere zmluvy o pôžičke žalobcu, pohľadávka z ktorej bola predmetom zmluvy o postúpení, odvolací súd uvádza, že žalobca v konaní nepredložil ani nenavrhol vykonať také dôkazy, na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, pričom ani takéto posúdenie by bez ďalšieho nezakladalo dôvodnosť podanej žaloby, keď žalobca neuviedol, z akej právnej normy odvodil oprávnenie domáhať sa neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ktoré je nevyhnutnou podmienkou pre procesnú prípustnosť žaloby o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) C. s. p..

28. Je potrebné tiež uviesť, že nakoľko súd prvej inštancie dospel k správne záveru o procesnej neprípustnosti žaloby o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorého nevyhnutným dôsledkom bolo zamietnutie takto uplatneného nároku voči žalovanému 1/, nebol dôvod, aby sa zaoberal ostatnou argumentáciou žalobcu týkajúcou sa opodstatnenosti podaného návrhu na určenie neplatnosti a aby vykonával dôkazy vo vzťahu k vecnej stránke podanej žaloby, preto nevykonanie dokazovania navrhnutého žalobcom k preukázaniu uplatneného nároku nemohlo založiť dôvodnosť námietky žalobcu o porušení jeho práva na spravodlivý proces.

29. V súvislosti s námietkou žalobcu o nesprávnom vyhodnotení účinnosti postúpenia pohľadávky, ktorú odôvodnil nesplnením podmienok uvedených v § 59a Obchodného zákonníka z dôvodu, že hodnota predmetu zmluvy nebola určená znaleckým posudkom odvolací súd konštatuje, že z obsahu spisu vyplýva, že ide o novú argumentáciu, ktorú žalobca uplatnil až v podanom odvolaní, keď v konaní pred súdom prvej inštancie sa zhodnou argumentáciou domáhal určenia tak neplatnosti ako

aj neúčinnosti zmluvy o postúpení, pričom vo vzťahu k neúčinnosti zmluvy o postúpení pohľadávky netvrdil žiadne skutkové okolnosti, ktoré by zakladali dôvodnosť žalobcom požadovaného určenia. Argumentáciu nesplnením podmienok uvedených v § 59a Obchodného zákonníka uplatnil žalobca až v odvolaní, pričom neuviedol žiaden relevantný dôvod, prečo túto neuplatnil už v konaní pred súdom prvej inštancie. Z uvedeného dôvodu takáto argumentácia žalobcu predstavuje neprípustnú novotu v zmysle § 366 C. s. p., na ktorú odvolací súd neprihliadal.

30. Na základe vyššie uvedených právnych východísk odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti v zmysle § 387 ods. 1 C. s. p. ako vo výroku vecne správny potvrdil.

31. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanému 1/, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznal plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pričom odvolací súd dodáva, že odvolanie žalobcu smerovalo len voči zamietnutiu žaloby voči žalovanému 1/ a súvisiacemu výroku o trovách, keď vo vzťahu k žalovanému 2/ už rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť a teda v tejto časti nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1

C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).